

צידה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

י"ל חידי שבוע עם תכנים מגוונים!

פרשת וארא

עלון מס' 34

עלון זה מוקדש לע"נ
זהבה גולדה בת ר' אברהם אבא

בדרך הפרשה

בהם האיר מולו, היה קונה גם בצל אחד ללפת בו את הפת. מרבית ימיו עברו עליו באכילת לחם יבש, כשהוא חולם על "יום מאשר" בו יוכל גם לקנות בצל...

ויהי היום, העני התהלך בצדי הדרכים, ראשו שפוף וגבו כפוף, והנה, עינו קולטת ברוך. ניצוץ. הוא מתכופף עוד, ומוצא מטבע זהב בתוך הבץ שבצדי הדרך. מטבע זהב! אמנם קטן, אך עשוי זהב! הוא שוטף ומנקה את המטבע, כשהוא מדמין את עשרו הגדול ואשרו הרב!

משתרף לו האביון לעבר השוק. נעליו קרועות ובץ חודר לבין אצבעות רגליו. מעילו מרוט ובקשי עוטה את גופו. שערו מגדל ופרוע, מחסר יכלת לשלם לספר, גופו מלכלך כי אין בידו לשלם כניסה למרחץ העירוני. בדרךכו לשוק, מטבע הזהב אחוז היטב בכף ידו הקמוצה, חושב הוא על 'דף חדש בחיים', מדמין את האפשרויות שנקרות פעת לפניו...

מגיע הוא לשוק ופונה מיד לדוכן הירקות. עומד זקוף בארשת חשיבות, מכחכח בגרונו כדי שקולו ישמע בבחירות, ואומר לירקן בקול חשוב בעודו מושיט את מטבע הזהב: "אדוני! באתי לקנות שק שלם של בצל!"

אוי! איזו מסכנות! כמה עליבות! יש לה מטבע זהב, משמים שלחו לה מטמון! זה מה שאתה קוננה? נשארת בעניותך? נותרת בנמיכותך?

כה נהג הקב"ה עם אבותינו במצרים. המושג אומרת כי מכות מצרים ארכו שנה שלמה, ובשנה זו לא רדו

פרשתנו פרשת וארא עוסקת במעט פלה במכות שהכה ה' את פרעה ואת המצרים. בפרשה מתארות שבע המכות הראשונות, ממפת דם ועד מפת ברד.

השבוע שאל אותי תלמיד ישיבה 'בני-ברקי' מצטיין, נער שעשה את "הדרך הארצה" מבית ספר פלתי לתלמוד תורה של חנוה העצמאי בפריפריה, נעזר רבות ע"י פעילות 'קרן ההסעות', וזכה להצליח בעולם התורה: הרי הקב"ה הוא "פל יכול", ובמאבק בין הקב"ה לבין פרעה אין בכך ספק "מי נצח". ברור שידו של הקב"ה תהיה על העליונה ופרעה יגרש פסוף את עם ישראל מארצו. אם כן, למה הביא הקב"ה עשר מכות? הרי יכול היה להביא כבר בהתחלה את מפת בכורות, מפת מחץ, ולגרם לפרעה להגיע מיד להכנעה מחלטת ולשחרור בני ישראל?

רבותינו הראשונים עסקו רבות בשאלה זו. בפרק זה עלו ונדונו שאלות מרכזיות באמונה, שאלת "ידיעה ובחירה", הכיצד הכביד הקב"ה את לב פרעה, וכי נטל ממנו את זכות "הבחירה החפשית" שיש לכל אדם? שאלות אמוניות רבות יש בספור גלות וגאלות מצרים. הסברתי לתלמיד שאינני רוצה לצלל לעמק שאלות אלה בשלב זה, ואשתדל להסביר לו ע"י גישה מחשבתית שנוגעת לעולמו ואקטואלית עבורו. מספר על עני ואביון שהתאמץ כל ימיו להשיג פרוטות לקמון ומחיה. ביום רגיל היה רוכש פת-קבר (לחם שחר גם ויבש, מאכל עניים). בימים נדירים,

בבני ישראל. אמנם לא היינו בני חורין, אך כבר פסקה עבודת הפרה. הנביא ישעיה אומר "ונגף ה' את מצרים נגף ורפוא, ושבו עד ה' ונצטר להם ורפאם". נאמר על כה בזה-הקדוש "נגף - למצרים, ורפוא - לישראל. בזמן שה' הכה את מצרים, בינתים הוא מרפא את ישראל.

ממה היו צריכים רפואה? מתפיסת העבודות, מרפיון הדעת ומתחושת הגלותיות. במשך מאות שנים שקעו בחלשה, בחדלון, באפסיות - מול העריצות המצרית. לא את הגוף בלבד שעבדו המצריים, כי גם את הנפש, את הדעת והאישיות. הם הרגילו את עמ"י להיות עבדים שפופים וכנועים, את גבם נתנו למפיים, וכה מבלי לעצור ולחשוב. התרגלו למצב.

כמו העני המסכן שברגע של יכלת נשאר עם הבצל, מסכן כל כה עד שאבד יכלת חשיבה ומעוף השאיפה. כה היו בני ישראל, כנועים ושבורים, בגוף ובנפש.

משה רבנו שומע מהקב"ה ואומר לבני ישראל: "והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים". דרש רבנו ה'חדושי הרי"ם' שלקראת יציאת מצרים מוציא אותנו הקב"ה ממצב של אדישות וכניעה - למצב של הרמת ראש ותקווה לעתיד טוב הרבה יותר! תפסיקו לסבל את המצב - והגאלה בוא תבוא!

הקב"ה הביא שנה של "בין הפרקים". בעשר מכות הקב"ה מוכיח עליונות על המים ועל היבשה, על החיות הגדולות והקטנות, על המזלות ועל המאורות,

כאשר המטרה המרכזית היא "שקום נפשי" של בני ישראל. שנה של מנוח גופני שמטרתו היא מנוח נפשי. שנה בה יתרגלו לאט לאט לתחושת החרות, כמו יציאה מאפלה לאורה שנעשית בהדרגה... הקב"ה לא מוציא אותנו ממצרים בשביל לאכל בצל, אלא בשביל קבלת התורה! ולכן נדרשת תקופת מעבר... סימתי את ההרצאה הארפה שלי מול בחור הישיבה המצטיין. הוא יושב בשקט, קשוב, ואני מזוהה שהדברים נספגים בתוכנתו. לאחר דקה-דקותים הוא מביט בי, מהנהן באטיות בראשו, ומתחיל להגיב בשקט, ומלותיו מדודות ומחשבות: "הרב, אני מבין לגמרי! כשהייתי צעיר למדתי בבי"ס פלזני. לא תורה ולא קדשה. לא צניעות ולא שבת. לא אני ולא הורי הרגישו חסרו! לא חשנו כל חלל. ככה גדלנו, אני ואחיותי, בחיים של ריקנות ושל בלוי; ההורים יוצאים לעבד, סבתא שומרת עלינו אחרי בית הספר, סופי שבוע - ים, טיול קטן, קניות ואכל... בכלל לא הרגשנו שיש משהו אחר.

כאשר זכינו לעבר לתלמוד תורה, היה לי מאד קשה. הגעתי בכתה ו'. חברי כבר התחילו גמרא ואני לא הפרתי חמש ומשנה. התחלנו ללכת לבית הכנסת בכל שבת, אך לא היה לי משג מה עושים, מה הסדר של התפלה, מתי עומדים ומתי 'מחברים רגלים' בעמידה.

בתלמוד תורה התחילו לדבר על מעבר לישיבות

קדושות. לא אני ולא הורי חשבו על זה בכלל. עולם זה שחר לכו. יום למועד ארה, ארה ארה, גמרא, גמרא, גמרא... הורי ואני אמנם "התחוננו" בדת, אה לא ידענו בדיוק מה ולמה, לא היינו שם באמת... עדין היו נסיגות, מפגשי משפחה, 'חפשות'... ואז הפציע לחיינו יוסי. יוסי היה פעיל קרן ההסעות בתלמוד תורה. הוא היה מוסר שעורים מעניינים בכתות ז' וח'. שואל שאלות מאתגרות בפרשת השבוע ודן אתנו בדיונים הלכתיים מרתקים. הוא גם היה מוציא אותנו לפארק, מארגן משחקי חברה, שיחות במעגל, וגם ממחה בעל האש'...

יוסי הגיע גם לבקר אצלנו בבית. היו לנו שיחות, לי ולהורים שלי, על משמעות הדת, החוויה הרוחנית שבשמירת מצוות, ועלו הרבה שאלות שגם יוסי אמר שהוא מתקשה להסביר. באחת הפעמים בא אתו רב של 'קרן ההסעות', שמשמש גם מנהל תלמוד תורה. ישבנו הרבה זמן. הוא הסביר לנו דברים והקשיב ללבטים. הוא הבין אותנו. הרגשנו שהוא מכבד אותנו במקום בו אנחנו נמצאים ללא כל דעה קדומה, וללא כל שמץ של שפוטיות.

הרגשתי שאני מגלה טעמים חדשים בחיים. התחלתי להבין שיש דברים יותר חשובים ויותר טעימים מבצ'ל... בתקופת הבר-מצוה לנה אותנו יוסי הפעיל, בצורה מגברת; איה להתכונן לעליה לתורה, איפה קונים מגבעת, בחירת אולם עם פשרות טובה ומחצת הפרדה... ואפילו עזר לנו בבית הדפוס עם 'הזמנה' מתאימה לבר מצוה של ילד בתלמוד תורה. הכל היה זר לנו, ויוסי היה לנו לעיניים!

בכתה ח' הוא ממש תפס פקוד. אמנם אבא כבר ידע הרבה יותר, ולאמא היו חברות שעזרו, אה בתקופת קדושות. לא אני ולא הורי חשבו על זה בכלל. עולם זה שחר לכו. יום למועד ארה, ארה ארה, גמרא, גמרא, גמרא... הורי ואני אמנם "התחוננו" בדת, אה לא ידענו בדיוק מה ולמה, לא היינו שם באמת... עדין היו נסיגות, מפגשי משפחה, 'חפשות'... ואז הפציע לחיינו יוסי. יוסי היה פעיל קרן ההסעות בתלמוד תורה. הוא היה מוסר שעורים מעניינים בכתות ז' וח'. שואל שאלות מאתגרות בפרשת השבוע ודן אתנו בדיונים הלכתיים מרתקים. הוא גם היה מוציא אותנו לפארק, מארגן משחקי חברה, שיחות במעגל, וגם ממחה בעל האש'...

יוסי הגיע גם לבקר אצלנו בבית. היו לנו שיחות, לי ולהורים שלי, על משמעות הדת, החוויה הרוחנית שבשמירת מצוות, ועלו הרבה שאלות שגם יוסי אמר שהוא מתקשה להסביר. באחת הפעמים בא אתו רב של 'קרן ההסעות', שמשמש גם מנהל תלמוד תורה. ישבנו הרבה זמן. הוא הסביר לנו דברים והקשיב ללבטים. הוא הבין אותנו. הרגשנו שהוא מכבד אותנו במקום בו אנחנו נמצאים ללא כל דעה קדומה, וללא כל שמץ של שפוטיות.

הרגשתי שאני מגלה טעמים חדשים בחיים. התחלתי להבין שיש דברים יותר חשובים ויותר טעימים מבצ'ל... בתקופת הבר-מצוה לנה אותנו יוסי הפעיל, בצורה מגברת; איה להתכונן לעליה לתורה, איפה קונים מגבעת, בחירת אולם עם פשרות טובה ומחצת הפרדה... ואפילו עזר לנו בבית הדפוס עם 'הזמנה' מתאימה לבר מצוה של ילד בתלמוד תורה. הכל היה זר לנו, ויוסי היה לנו לעיניים!

הרגשתי שאני מגלה טעמים חדשים בחיים. התחלתי להבין שיש דברים יותר חשובים ויותר טעימים מבצ'ל... בתקופת הבר-מצוה לנה אותנו יוסי הפעיל, בצורה מגברת; איה להתכונן לעליה לתורה, איפה קונים מגבעת, בחירת אולם עם פשרות טובה ומחצת הפרדה... ואפילו עזר לנו בבית הדפוס עם 'הזמנה' מתאימה לבר מצוה של ילד בתלמוד תורה. הכל היה זר לנו, ויוסי היה לנו לעיניים!

בכתה ח' הוא ממש תפס פקוד. אמנם אבא כבר ידע הרבה יותר, ולאמא היו חברות שעזרו, אה בתקופת קדושות. לא אני ולא הורי חשבו על זה בכלל. עולם זה שחר לכו. יום למועד ארה, ארה ארה, גמרא, גמרא, גמרא... הורי ואני אמנם "התחוננו" בדת, אה לא ידענו בדיוק מה ולמה, לא היינו שם באמת... עדין היו נסיגות, מפגשי משפחה, 'חפשות'... ואז הפציע לחיינו יוסי. יוסי היה פעיל קרן ההסעות בתלמוד תורה. הוא היה מוסר שעורים מעניינים בכתות ז' וח'. שואל שאלות מאתגרות בפרשת השבוע ודן אתנו בדיונים הלכתיים מרתקים. הוא גם היה מוציא אותנו לפארק, מארגן משחקי חברה, שיחות במעגל, וגם ממחה בעל האש'...

יוסי הגיע גם לבקר אצלנו בבית. היו לנו שיחות, לי ולהורים שלי, על משמעות הדת, החוויה הרוחנית שבשמירת מצוות, ועלו הרבה שאלות שגם יוסי אמר שהוא מתקשה להסביר. באחת הפעמים בא אתו רב של 'קרן ההסעות', שמשמש גם מנהל תלמוד תורה. ישבנו הרבה זמן. הוא הסביר לנו דברים והקשיב ללבטים. הוא הבין אותנו. הרגשנו שהוא מכבד אותנו במקום בו אנחנו נמצאים ללא כל דעה קדומה, וללא כל שמץ של שפוטיות.

הרגשתי שאני מגלה טעמים חדשים בחיים. התחלתי להבין שיש דברים יותר חשובים ויותר טעימים מבצ'ל... בתקופת הבר-מצוה לנה אותנו יוסי הפעיל, בצורה מגברת; איה להתכונן לעליה לתורה, איפה קונים מגבעת, בחירת אולם עם פשרות טובה ומחצת הפרדה... ואפילו עזר לנו בבית הדפוס עם 'הזמנה' מתאימה לבר מצוה של ילד בתלמוד תורה. הכל היה זר לנו, ויוסי היה לנו לעיניים!

בכתה ח' הוא ממש תפס פקוד. אמנם אבא כבר ידע הרבה יותר, ולאמא היו חברות שעזרו, אה בתקופת קדושות. לא אני ולא הורי חשבו על זה בכלל. עולם זה שחר לכו. יום למועד ארה, ארה ארה, גמרא, גמרא, גמרא... הורי ואני אמנם "התחוננו" בדת, אה לא ידענו בדיוק מה ולמה, לא היינו שם באמת... עדין היו נסיגות, מפגשי משפחה, 'חפשות'... ואז הפציע לחיינו יוסי. יוסי היה פעיל קרן ההסעות בתלמוד תורה. הוא היה מוסר שעורים מעניינים בכתות ז' וח'. שואל שאלות מאתגרות בפרשת השבוע ודן אתנו בדיונים הלכתיים מרתקים. הוא גם היה מוציא אותנו לפארק, מארגן משחקי חברה, שיחות במעגל, וגם ממחה בעל האש'...

בְּדֶרֶה הַאֲמוּנָה

השבוע, ביום ב' בשבט, חל יום ההולאה של הצדיק הקדוש רבי זושא מאניפולי, אחי הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק. מפלג היה רבי זושא באמונה פשוטה, ומצין במדת הענוה ושפלות הרוח - למרות

גאונותו העצומה בתורה. חסיד הגיע לרבו הגדול, המגיד ממעזריטש, ושאלה בפיו: "למדנו רבנו! חז"ל מלמדים כי "חייב האדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה". אני מבין

מקבל רבי וזשא את פני האורח בכבוד, ואף מגיש לו כונית לחם יבש ומעט מים. החסיד אומר כי הוא בא בשליחות הקדוש! המגיד ממעזריטש שלחו אליו! כשמוע רבי וזשא את שם רבו, קם בהדרת כבוד. החסיד פותח ושואל: "שאלתי את רבי כיצד נתן לברך על הרעה בשמחה ורוממות רוח כפי שמברכים על הטובה. הרבי הפנה אותי אליה. אנא הסבר לי דברי חכמים אלה!"

מביט בו רבי וזשא בתמהון, מרים עיניו בתמימות ומשיב: "אתה בטוח שהרבי שלח אותך אלי? וכי מינין לי לדעת...? הרי מעולם לא חויתי דבר רע... ה' כל כה טוב כלפי! יש רק טוב, הכל טוב, אולי אתה צריה לשאל מי שסבל בחיים, אדם שמדת הדין פגעה בו... אני באמת לא יודע כי מעולם לא קרה לי דבר רע...". רבי וזשא ידע שהכל טוב. הוא לא נזקק "לתרגם" את מעשיו של הקב"ה מרע לטוב. עלינו להאמין כי מאתו תברך לא יצאו רעות!

שברגע שמחה מברכים 'ברוך הטוב והמטיב', וברגע צער ואבדון יש לברך 'ברוך דין האמת'. אף כיצד נתן לברך באותה הרגשה ובאותה שמחה, כפי שדורשים "לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה"? איך נתן לשמח בשעת קבלת בשורה רעה? איך נתן להודות בשעת לווית המת...?

האזין המגיד זי"ע לשאלת האיש, ולאחר התבוננות אמר: "סע לביתו של תלמידי רבי וזשא. דומני שאצלו תוכל להבין את דרישת חז"ל."

נסע האיש והגיע לכפר בו מתגורר רבי וזשא. הפש את "ביתו של רבי וזשא" ולא מצא. בסוף הנחו אותו לצריף רעוע ודל בקצה הכפר. בהגיעו הוא רואה בית מט לפל, גג דולף, ילדים לבושים בלזי סחבות, העני והדלות זועקים מכל פנה - אך באחת מפנות הבית יושב רבי וזשא וקורא פרקי תהלים בדבקות, כשנקהר של שמחה וארשת רוחנית נסוכים על פניו... אור גדול!

בְּדֵרָה הַחֲנוּוּהַ

וצדיק מתפתח בגלל יחוסו הרם. זה לא נכון! משה היה אמנם בנם של עמרם ויוכבד, גדלי הדור ומיחסים ביותר, ועמרם הוא גם בין הארבעה שמתו ללא חטא ועוון, רק "בעטיו של נחש" (בגלל חטא עץ הדעת שנגזר על בני אנוש למות). אף משה גדל בזכות עצמו! הוא היה ראוי, הוא היה צדיק! על כן מעלימה התורה את יחוסו, ללמד כי הוא עלה והתעלה בכח "יחוס עצמו", מעשיו הטובים וצדקותו המיחדת. רק כאשר משה רבנו מגיע לגיל שמונים, כשהוא כבר נכנס ויוצא לפני פרעה ומשמש מנהיג בני ישראל, מוסיפה התורה ומגלה כי יש לו "גם" יחוס. היחוס הוא תוספת ולא עקר.

ילד אינו זקוק ליחוס משפחתי כדי לעלות בתורה. בקרן ההסעות' דולים יהלומים ונשמות אף ממקומות שלקאורה רחוקים הם מיחוס ומשפחתיים. נותנים הזדמנות לכל ילד לגדל בתורה! אמר לי ראש ישיבה

בשבוע שעבר, בפרשת שמות, קראנו על לדתו של מושיעו של ישראל, משה רבנו. מענין הדבר כי בלדתו אין התורה מזכירה את שמות קרובי משפחה! "ויקח איש מבית לוי ויקח את בת לוי". לא נאמר כי אביו הוא עמרם ואמו היא יוכבד בת לוי. גם בהמשך נאמר: "ותתצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו", והיא אינה קרויה בשמה. אמנם בהיותו בן שמונים שנה, כשהוא נשלח ממדן מצרימה, אנו מוצאים לראשונה שם של קרוב משפחה של משה "הלא אהרן אחיה... דבר דבר הוא...".

רק בפרשתנו, פרשת וארא, מפרטת התורה את שמות בני המשפחה: "ויקח עמרם את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את אהרן ואת משה". הלא דבר הוא! מה מלמדת אותנו התורה בזה?

דרש רבנו משה פיינשטיין זצוק"ל כי יש החושבים שמנהיג עולה לגדולה מפאת חשיבות משפחתו,

שְׁעֵלְתָה בְּלִהְבוֹת! בְּמַגְלָה הִיָּה פְרוּט שֶׁל יְחוּסְנוֹ עִם הַשְּׁתִּלְשָׁלוֹת גְּדוּלֵי הַדּוֹרוֹת! חָבַל עַל דְּאֲבָדִין!". הַבֵּיט חַיִּים הַצֵּעִיר בְּאִמּוֹ, וְהִצְהִיר: "אִמָּא, אַל תִּצְטַעְרִי! אֲשַׁקֵּעַ! אֲלַמֵּד! אֲנִי אֶתְחִיל שׁוֹשֶׁלֶת יְחִסִּין חֲדָשָׁה! מִמְּנֵי זֶה מֵתְחִיל!"

סִיעוּ ל'קֶרֶן הַהֶסְעוֹת' לְהַתְחִיל וְלִיֶסֶד "מַגְלוֹת יְחִסִּין"! שְׂמַכְם יְהִיָּה חֲרוּת בְּזָהָב מְקֻדָּשׁ ב'מַגְלַת הַיְסוּד' שֶׁל רַבְּנֵי הַדּוֹר הַעֲתִיד! מִכָּל קוֹ הַסֵּעָה מֵתְחִילָה שׁוֹרָה אֲרַכָּה שֶׁל בְּנֵי תוֹרָה! מִכָּל פְּעִילוֹת יוֹצֵאת הַמְשַׁכּוּיֹת מִפְּאֶרֶת!

נִכְבְּד: "אֲנִי דוֹקָא אוֹהֵב אֶת הַתְּלִמִּידִים שְׂמִינִיעִים מִבְּתֵי הַסֵּפֶר שֶׁל חֲנוּךְ הַעֲצֵמָאִי בַּפְּרִיפְרִיּוֹת. הֵם עֲמֵלִים. חוֹתְרִים לְהַשְׁגִּים. הֵם יוֹדְעִים כִּי "אִם אֵין אֲנִי לִי מִי לִי". הֵם מוֹכִיחִים כִּי לְכָל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ חֵלֶק בַּתּוֹרָה!

כְּאֲשֶׁר נִשְׂרַף בֵּיתוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ חַיִּים מִצְאֵנוּ בְּיָדוֹתוֹ, רָאָה אֶת אִמּוֹ מֵתִיפַחַת בְּבִכּוֹ. בִּקְשׁ חַיִּים הַצֵּעִיר לְהַרְגִיעָהּ, וְאָמַר שְׂאִין לְבַכּוֹת עַל תְּכוּלַת הַבֵּיט, הַעֲקֵר שֶׁב"ה אֲנָשִׁים לֹא נִפְגְּעוּ, וְכִי יֵצְאוּ כָּלֶם בְּרִיאִים וּשְׁלָמִים. הַשִּׁיבָה אִמּוֹ: "יֹדַעַת אֲנִי כִי רַהוּט נִתֵּן לְהַשִּׁיג, וּבְגָדִים אֲפָשֶׁר לְרַכֵּשׁ. אֲנִי בּוֹכִיָה עַל 'מַגְלַת יְחִסִּין'

בְּדֶרֶךְ הַסְּגָלָה

עִם יִשְׂרָאֵל נִתּוֹן בְּמִצָּב סְבוּיָה. קְשִׁיִּים רְפוּאִיִּים וּפְחַד מֵהַנְּגִיף. קְשִׁיִּים חֲנוּכִיִּים עֲקֵב הַסְּגָרִים הַבָּאִים וְהוֹלְכִים. קְשִׁיִּים כְּלִפְלִיִּים וְעֵסְקִיִּים. הַסְּגָלָה לְהַצְלָחָה וְלִקְבֻלַת הַתְּפִלוֹת הִיא לְשִׁמְעַת אֶת זַעֲקַת הָאָחֵר! לְסִיעַ לִיהוּדִים אַחֲרֵיהֶם! הַמְּאִזִּין לְקִרְיַאת אֶחָיו – יִשְׁמַע ה' אֶת קִרְיַאתוֹ!

מִסְפָּר כִּי סוֹחֵר יְדוּעַ בָּא לְרַב הַעִיר, רַבְּנוֹ ה'חֲתָם סוֹפֵר', לְבַקֵּשׁ אֶת בְּרַכַּת הַרַב. "כְּבוֹד הַרַב! עֲסָקִי נִקְלְעוּ לְקְשִׁיִּים. אֵינִי רוֹצֵה לְהַגִּיעַ חֲלִילָה לְאֶסוֹן עֲסָקִי, וְעַל כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶת בְּרַכַּת כְּבוֹד הַרַב לְשׁוּב וְלְהַתְּפַנֵּס בְּכְבוֹד". הַרַב מְאִזִּין בְּכַבֵּד רֹאשׁ, וְעוֹנֶה לְסוֹחֵר: "שְׂמַעְתָּ כִּי אֶחִידָ עָנִי וְאֶבְיוֹן וְהִנֵּה מֵתְעַלֵּם מִמֶּנּוּ. מִדּוּעַ אֵינָה עוֹמֵד לִימִינוֹ לְסַעְדוֹ וְלִכְלָכְלוֹ?"

הַסוֹחֵר עוֹמֵד בְּמִבּוּכָה וּמֵתְנַצֵּל בְּפָנָיו הַרַב: "נִכּוֹן, כְּבוֹד הַרַב, עָלִי לְשַׁפֵּר אֶת יְחִסֵּי עִם אֶחָי הַמְּסֻכָּן. אֵךְ כַּעַת אֵינִי יָכוֹל לְעוֹר לּוֹ. אִי"ה כְּאֲשֶׁר הַעֲסָקִים יִתְצַבּוּ, אֶתְפַּנֶּה לְעוֹר לּוֹ...".

רַבֵּינוֹ הַחֲתָם סוֹפֵר זִיע"א

רַבְּנוֹ ה'חֲתָם סוֹפֵר' אֵינּוּ מְקַבֵּל אֶת ה'הַצְעַת' הַסוֹחֵר. הוּא פּוֹנֶה לְסוֹחֵר וּמְסַבֵּיר: "בְּפִרְשֵׁתְנוֹ אוֹמֵר הַקַּב"ה 'וְגַם אֲנִי שְׂמַעְתִּי אֶת נְאֻמַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל...'. צְרִיף לְהַבִּין מַהִי "וְגַם אֲנִי שְׂמַעְתִּי", מִי עוֹד שְׂמַעַת? אֵלָּא, בְּשַׁעַת שְׂבָנֵי יִשְׂרָאֵל סָבְלוּ בְּמִצְרַיִם, שְׂמַעוּ אֶת נְאֻמַּתְם שֶׁל הָאֲחֵרִים. לְמַרּוֹת שְׂאֵפּוֹפִים הָיוּ סָבְלִי, שְׂמַעוּ אֶת אֲנַחַת הַזּוּלָּת. הַשְּׁתַּדְּלוּ כָּל אֶחָד לְהַקְלֵ עַל סָבְלֵי רַעְיוֹ וְלְסִיעַ אִישׁ לְאֶחָיו. בְּשִׁכְר שְׂמִיעַתְם זֶה – שְׂמַע הַקַּב"ה אֶת נְאֻמַּתְם וְהוֹשִׁיעֵם!

אֲדַרְבְּא! – מְסִים הַחֲתָם סוֹפֵר – עוֹר עֲלֶשׁוֹ לְאֶחִידָ הָאֶבְיוֹן, שְׂמַע אֶת קְשִׁיוֹ, וּבְכֹה יִשְׁמַע הַקַּב"ה אֶת תְּפִלוֹתֶיךָ וְיוֹשִׁיעֶךָ בְּכָל אֲשֶׁר אֶתָּה צְרִיף.

בְּדֵרָה הַחִידָה:

תשובות לפְּרִשְׁת שְׁמוֹת

מי היו שְׁלֵשֶׁת יוֹעֲצֵי פְּרַעָה?

• יתרו, בלעם ואיוב.

מדוע גָּרְשׁוּ הָרוֹעִים אֶת בְּנוֹת יִתְרוֹ?

• כי פָּרַשׂ מֵע"ז, ומָנַהֵג עוֹבְדֵי אֱלִילִים הִזָּה לְהַצִּיק לַפּוֹרְשִׁים.

מדוע זָכָה אֶהְרֹן לְהִתְקַשֵּׁט בְּ'חֹשֶׁן' עִם אֲבִנֵי חָן עַל לְבוֹ?

• כי בְּרָאוֹתוֹ אֶת אֲחִיו הַצֹּעִיר עוֹלָה לְגִדְלָה, שְׂמַח בְּלְבוֹ לֹא כָּל קִנְיָה.

שְׁלַחוּ לָנוּ לְמַייל: zaida@kerenh.org.il אוּ לַפִּקֵּס 03-8004455
וְמִי שֶׁפִּתְרָה אֶת הַחִידוֹת – נִפְרָסֵם אֶת הַשֵּׁם שְׁלוֹ עִם הַפְּתָרוֹן בְּעִלוֹן הַבָּא.

שְׁאֵלוֹת לְפְּרִשְׁת וְאָרָא

■ אֵלֹה מִכּוֹת בָּאוּ ע"י אֶהְרֹן, וּמִדּוֹעַ?

■ לָמָּה יָצָא מֹשֶׁה מִן הָעִיר בְּכִדֵי לְהִתְפַּלֵּל?

■ מִתִּי הַכְּרִיזוּ חֲרָטְמֵי פְּרַעָה "אֶצְבַּע אֱלֹקִים הִיא"?

הַפּוֹתְרִים: שִׁמִּי ג. | אַבִּיגַדוֹר ה. | שְׁמוּאֵל כ. | נַפְתְּלִי א. | מָרִים ב. | רוֹת ג. | רַבְקִי מ.

מֵעוֹנֵינִים לְהַנְצִיחַ אֶת הָעִלוֹן הַבֵּא לזכות יקירכם?
צְרוּ אִתְּנוּ קֶשֶׁר בְּמַייל: zaida@kerenh.org.il

רוצים את העלון אצלכם?

שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ונשלח אליכם!

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ד 5-804-659-95
התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדדים פלוס" ברחבי הארץ